

**JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KIRJASTO**

27.1.2000

TOIMINTAKERTOMUS V. 1999

Kirjasto on kertomusvuonna toiminut kampuksen suurimpana tieto- ja kirjallisuuspalveluja antavana yksikkönä, jonka päivittäinen asiakasmäärä on kohonnut 4 000 asiakkaaseen ja vuotuisesti yli miljoonaan.

Kirjaston tavoitteena on ollut perinteisten lainauspalvelujen ja tietopalvelujen toiminnoiltaan ja kustannuksiltaan tehokas välittäminen ja integrointi. Vapaakappalelainsäädännön, keskuskirjastoalojen ja Euroopan Unionin EDC- aseman takaamat palvelut ovat luoneet palvelutoiminnan perusrungon. Kirjasto toteuttaa tehokkaiden lähi- ja peruspalvelujen ohella myös virtuaalikirjaston ideaa tarjoamalla entistä paremmat mahdollisuudet palvelujensa etäkäyttöön ja tietoverkoissa olevan tieteellisen tiedon hyödyntämiseen. Kirjasto on koordinoanut ja johtanut korkeakoulukirjastojen ja tieteellisten kirjastojen virtuaalikirjastoprojektia ja tilauspohjaisesti toteuttanut Kansallisen elektronisen kirjaston (FinELib) sisältöhankkeita.

Kirjasto on seurannut yliopiston profiloitumista, meneillään olevia tutkimushankkeita ja opetuksen kehittymistä ja hankkinut kirjallisuutta määrärahojen puitteissa.

Kirjasto on hoitanut keskuskirjastoalojensa (kasvatustieteet, psykologia ja liikuntatieteet) tietohuoltotoiminnan ja asiantuntijaorganisaation tehtäviä. Se on ylläpitänyt kasvatuksen ja koulutuksen alalla kotimaista tutkimusrekisteriä (KOTU) ja osallistunut Suomen edustajana eurooppalaiseen tutkimusrekisterityöhön (EUDISED). Kirjastossa on rekisteröity alan kotimainen kirjallisuus alan kansallisiin ja kansainvälisiin tietokantoihin (Arto, Cedefop, Sport).

Kirjasto on ilmoittanut luopuvansa kansallisesta kotimaisen aineiston yhteisluetteloinnista, koska se säädöspohjaisesti kuuluu kansalliskirjaston palvelutehtäviin.

Kirjastoa on kehitetty monipuoliseksi opiskeluympäristöksi. Se on panostanut verkkopalveluihin ja itsepalveluun. Myös siirtyminen lisääntyvästi kokotekstitietokantoihin (FinELibin yhteistietokannat) on merkinnyt käyttäjille suurta käyttökulttuurin muutosta. Kirjastossa on kertomusvuonna toteutettu laaja opastuspalvelu, johon liittyvät erilaiset asiakasviestinnän verkko- ja julkaisutoteutukset. Kirjastosta on muodostunut oppiva organisaatio, joka pyrkii jatkuvasti kehittämään työtapojaan, viestintäänsä ja palvelujaan.

Kirjaston www-palvelua on edelleen kehitetty asiakaslähtöiseksi tiedotus- ja opastuskanavaksi ja aineiston jakelukanavaksi. 3 600 elektronisen lehden ohella www-sivut tarjoavat edelleen täydentyneen virtuaalikirjaston palveluja sekä erilaisia opiskelua tehostavia sanakirjoja, lakitietoa ym. Tutkielmapankki on nykyisellään keskeinen palvelutuote, josta yliopisto on saanut myönteistä julkista huomiota (Helsingin sanomien ja Suomen kuvalehden artikkelit).

Valtakunnallisesti kirjasto on saavuttanut tunnustetun aseman tehokkaana ja alansa kehityksen kärjessä olevana, mm. virtuaalikirjastohanketta, elektronista kurssikirjastoa, elektronista julkaisemista ja tarvepainatusta kehittäväenä kirjastona. Kirjasto on asiantuntija- ja kehitysyksikkönä edelleen kansallisesti ja alueellisesti haluttu yhteistyökumppani. Tätä osoittaa mm. kirjaston merkittävä osuus Euroopan Unionin virtuaalikirjastoja kokoavassa Reynard-hankkeessa. Kirjaston henkilökunta on toiminut uuden kirjastojärjestelmän valintaprojektin useissa kansallisissa työryhmissä ja uuden järjestelmän hankintaan on valmistauduttu huolella.

Yliopistolaitoksen taloudellinen kireys on näkynyt kirjaston toiminnassa yleisenä niukkuutena ja mm. työllisyyspolitiikan jälkivaikutuksina. Kirjastolle myönnettyjen tukityöllistettyjen määrä on laskenut voimakkaasti, mikä näkyy työstä suoriutumiseen ja henkilökunnan jaksamiseen vaikuttavana tekijänä. Suoritteiden jatkuvasti noustessa on resursseja jouduttu keskittämään palvelutehtävistä selviytymiseksi.

Kirjaston perusrahoituksen ja sen mukana yliopiston tutkimuksen ja opetuksen laadun takaamiseksi on edelleen ryhdyttävä määrätietoisiin ratkaisuihin, jolla taataan lähivuosien kirjastopalvelujen taso ja laatu. Tämä merkitsee etenkin henkilöstön lisäämistä ja tukemista sekä kirjastoaineiston määrän takaamista. Yliopistojen siirtyessä tutkintorahoitukseen malliin kirjaston merkitys tutkintojen tuottajana korostuu. Kirjasto onkin jatkuvasti korostanut merkitystään opetuksen ja tutkimuksen perusresurssina, jonka toimintaedellytyksiä ei saa vaarantaa. Nykyisen kehityksen jatkuessa palvelujen tasoa ei voida ylläpitää entisenlaisena.

Kirjaston henkilökunnan jäsenet ovat osallistuneet alan kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen kokouksiin (IFLA, IASI, LIBER) ja pitäneet niissä esitelmiä. Ylikirjastonhoitaja on jäsenenä IFLAn (International federation of library associations and institutions) Multimedia round table -sektiossa sekä Euroopan neuvoston The new book economy -projektissa. Ylikirjastonhoitaja on jatkanut Opetuksen, tutkimuksen ja kulttuurin tietoyhteiskunta-neuvottelukunnassa sekä Kansallinen elektroninen kirjasto -ohjausryhmässä sekä kansalliskirjaston johtokunnassa. Henkilökunta on toiminut asiantuntijana K&I-alan kansainvälisten projektien (Desiré ja IMESH) seminaareissa.

Kirjaston henkilökunnan työterveydestä ja jaksamisesta on huolehdittu mm. Mediviren tarkistuskäynnin ja sen raportin

seurannalla ja toteuttamisella, säännöllisen työpaikkaliikunnan jatkamisella ja yhteisten tavoitteiden ja työn laadun pohdinnalla johtoryhmässä ja työyksikkökeskusteluissa.

Kai Ekholm, ylikirjastonhoitaja

Kaija Nygård, kirjastonhoitaja

Webmaster@library.jyu.fi

Päivitetty 8.2.2000/MLH